

Politične stvari.

Iz državnega zbora.

Po tem ko je dne 16. februarja v gosposki zbornici stari Schmerling kot germanisator in centralist izrekel veliko svojo zadovoljnost o zavezni pogodbi Avstrijsko-Nemški, in potem ko je dne 17. t. m. v zbornici poslancev govoril časnikar-poslanec Pernerstorfer svoj glasovit govor zoper akademično postavo in naučnega ministra Gautscha, — polegli so se vsaj pri nas nekoliko valovi razburjenosti in izrekoma v zbornici poslancev prišli so na dnevni red predmeti morebiti večje važnosti, pa taki, da se veliko občinstvo manj za nje zanima.

Predlog sam izročil se je po konečni razpravi brez ugovora davkovskim odseku.

Dne 20. t. m. postala je že seja zbornice poslancev prav mirna. Edin važen predmet vsega dnevnega reda bil je: prvo branje predloga Kathrein-ovega zaradi znižanja hišnega davka izrekoma za Tirolsko. Ker je predlog v prvi vrsti namenjen za Tirolsko, govorili so k njemu tudi večinoma Tirolci, namreč razun predlagatelja Kathrain-a še: Angerer, Wildauer, Giovanelli, dalje pa Weeber, Keil, Menger in Nabergoj.

Seja dne 22. februarja postala je bolj zanimiva samo po izvrstnem govoru, katerega je govoril moravski čeh dr. Žaček proti potrditvi izvolitve juda, bogatega fabrikanta Auspitz-a.

Ta mož je gotovo dober trgovec in ker ima dosti pod palcam, prizadeval si je pri volitvi svoji za državni zbor leta 1885. različne zapreke odpraviti s pomočjo denarja. Ne le, da so volilci imeli nekaj tednov pred volitvijo v gotovih gostilnah proste jedi in pijače, — dobivali so za to, da bi za Auspitz-a glasovali še posebno gotovo plačo; enemu obetalo se je 200 gld., pa po volitvi plačalo se mu je samo 20 goldinarjev, zato je bil razžaljen in izdal je svojega izvoljenca.

Drugemu volilcu dalo se je 5 gld., ta je denar sicer vzel pa volil je njegovega nasprotnika, veliko število volilcev je navedenih, katerim se je za volitev ponujal gotov denar. Največja svota ponujala se je nekemu župniku za dobrodelne namene namreč 20.000 gld. — Sploh se govori, da je Auspitz-a ta volitev stala 25 do 30.000 gld. akoravno zgoraj omenjeni župnik ponujenih mu 20.000 gld. ni hotel sprejeti.

Vspreh Žačekovega govora bil je toliki, da se je za njim en sam govornik odvetnik baron Somaruga poprijel nehvaležnega posla zagovarjati veljavnost Auspitzove volitve, in opirati se predlogu Žaček-ovemu, da naj se poročilo o tej volitvi vrne odseku z naročilom, da naj vpelje nadrobno preiskavo onih dogodb, katere je Žaček navedel večinoma prečitaje prvopise. Vsi kasnejši govorniki z vštetim dr. Weberjem udali so se predlogu Žačekovemu, kateri je bil konečno sprejet soglasno od vse zbornice.

S tem poročilom in pa sklepom udarila se je v obče bolj vsa levica in izrekoma Plener, ki je vedno

znal toliko kričati o izvolitvah dalmatinskih, in pa o grozovitostih, katero so se tam godile. Plener je celo zahteval, da se mora zbornici poročati o volitvi konte Berčić-a, ki je svoj mandat prostovoljno odložil češ, da se mora zbornici varovati pravica soditi o dogodbah te volitve in rešiti tudi vprašanje, ali ni potrditi izvolitev protikandidata Lapenne, kakor zahteva protest.

Vpliv te razprave pa je segal izrekoma zoper kupovanje glasov, kakeršno po izgledu Ogerske hočejo vpeljati judje, tako, da bi ne bil več zastopnik oni kateremu največ zaupajo volilci, temveč oni, ki naj več plača.

Naši dopisi.

Z Dunaja 26. februarja. (*Strossmayer in panslavizem*). Kolika sprememba v enem tednu. Ko je ravno pred 10 dnevi škof Strossmayer obhajal 50letnico svojega mašništva ter so mu čestitke dohajale z vsih delov sveta, izrekoma pa izmed krogov avstrijskih Slovanov, poslali so velezasluženemu rodoljubu, čestitko tudi državni poslanci češki, poljski, slovenski in hrvatski, — in v nedeljskem svojem listu z dne 19. februarja spominjala se je zasluženega vladike celo „Neue fr. Presse“ v daljnem članku, v katerem je z redko nepristranostjo pripoznala njegove velike zasluge za hrvatski narod, za duševni napredek in umetniški razvoj avstrijskih slovanov sploh in brez ovinov priznal je ta vedno sovražen nam list, neoporočeno domoljubje avstrijsko se ve da z dostavkom, da kot politik on ni bil nikdar pomenljiv tedaj tudi pristašem tega lista nikdar nevaren.

Čudno je, da ni od dne 19. februarja minul teden, da je „N. fr. Pr.“ začela po svoji stari navadi trobiti v drug rog.

Pa od kod ta hitra prememba?

Madjarom se je zelo pokadilo pod nos, da je tako silovito sovražen vladika prejel čestitko celo od svetega očeta iz Rima, in uradno glasilo ogerske vlade, ki se imenuje „Nemzet“ izrekel je najpred svoj začudenje, kako je to mogoče in zakaj višji ogerski škofje ne poduče svetega očeta, kakšen agitator je škof Strossmayer. Potem začel je kričati „Nemzet“ nad državnimi poslanci, ki so čestitali škofu Strossmayerju, češ, da s tem rušijo dualizem in da jim bo že pokazal, da tudi Madjare nazadnje more zapustiti potrpežljivost.

Potem začelo se je zopet udrihati po škofu z natolcevanjem, koliko gozdov svojega škofijstva je pokončal ter denar potratil za malovredne slike in druge nepotrebne stvari ter se je še dostavljalo, koliko ljubši bi bili Slavoncem lepi hrasti v gozdu, kakor take slike.

Proti takem glasovam „N. fr. Pr.“ ni mogla ostajati več pri svoji nedeljski hvali, ampak Strossmayer postal je naenkrat zopet nevaren panslavist, ravno tako tudi vsi državni poslanci, ki so mu čestitali in ta list našel je naenkrat, da čestitka državnih poslancev je zelo podobna onim namerom, zaradi katerih je ravno te dni